

Talepapir til foretræde i Folketingets Social- og Indenrigsudvalg torsdag den 24. september 2015.

<p>Landsforeningen Spor er en bruger- og interesseorganisation for voksne med senfølger af seksuelle overgreb. Vi har bedt om foretræde for Social- og Indenrigsudvalget, fordi fremtidens indsats for senfølgeramte er højaktuel og vi gerne give vores mening til kende i den forbindelse.</p> <p>I sidste uge blev evalueringsrapporten af de tre regionale senfølgecentre – CSM Centrene – offentliggjort. Vi mener ikke, at evalueringen kan stå alene, når der skal træffes politiske beslutninger på området. Derfor udgav vi i april 2015 "Notat om sociale og økonomiske konsekvenser af senfølger efter seksuelle overgreb", som vi håber kan blive en del af beslutningsgrundlaget.</p>	<p>Noter</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Komplexiteten på området og ønsket om en national strategi til sikring af en tværsektionel indsats <p>Vi ville gerne sætte et klart tal på, hvor mange voksne danskere der lever med senfølger i Danmark i dag men de aktuelle tal for omfanget af seksuelle overgreb mod børn svinger imidlertid fra 2% i én dansk undersøgelse, til 20% som EU opererer med.</p> <p>Et sted mellem 60 og 80% af de seksuelt misbrugte børn udvikler senfølger. Så med det laveste tal for omfanget svarer det til, at 70.000 danskere har senfølger - med EUs tal er det det tidobbelte. Uanset er det et omfangsrigt problem.</p> <p>Voksnes senfølger af seksuelle overgreb i barndommen er et komplekst område som trækker socialpolitiske, sundhedspolitiske, uddannelsespolitiske, beskæftigelsespolitiske og retspolitiske tråde.</p> <p>Senfølgeramte mænd og kvinder er overrepræsenteret i alle grupper af socialt udsatte i Danmark: stof- og alkoholmisbrugere, voldsramte kvinder og mænd, sindslidende både med "tunge" psykiatriske diagnoser men også "lettere" lidelser. Bag selvkade, spiseforstyrrelser og prostitutionsadfærd ligger ofte ubehandlede traumer forårsaget af seksuelle overgreb.</p> <p>Seksuelle overgreb sætter spor i kroppen. Både som fysiske mén på grund af den fysiske belastning men også nervesystemet forandres, når det overbelastes ved selve overgrebet eller ved den konstante trussel på den personlige og fysiske integritet.</p>	<p>Kildeangivelser i Notat om sociale og økonomiske konsekvenser af senfølger efter seksuelle overgreb</p>

Læger og psykiatere peger på sammenhæng mellem traumer og en lang række fysiske sygdomme som nervøs tyktarm, overvægt, smerter i muskler, knogler, mave og underliv og lammelser bare for at nævne nogle eksempler.

I det sociale- og sundhedsmæssige hjælpeapparat mødes den senfølgeramte ofte af uvidenhed. Noget af det, der tales mest om blandt foreningens medlemmer, er, hvor utrygt og belastende det er at møde det offentlige hjælpeapparat, som desværre ofte gør mere skade end gavn.

Sådan behøver det ikke være. Det er vores overbevisning, at hvis fagpersoner får større viden om senfølger, vil den rette hjælp kunne sættes i værk. Også i evalueringen af CSM Centrene nævnes, at en lang række faggrupper har brug for grundlæggende viden.

Det vigtigste budskab fra os i dag er

Vi skal ligesom Grønland have en national strategi og handlingsplan for indsatsen omkring senfølgeramte voksne.

Den nuværende situation på senfølgeområdet svarer til, at man på børneområdet havde etableret nogle børnehuse uden, at der fulgte lovinitiativer og "pakker" med og uden, at børnehusenes indsats havde sammenhæng med kommuner, sygehuse og politi. Det er groft sagt situationen på voksenområdet i dag med nogle CSM Centre, som fungerer helt løsrevet fra andre sektorer. Vi vil opfordre til, at der bliver set på området fra et helikopterperspektiv og der afsættes midler til at igangsætte en proces, hvor der udarbejdes en senfølgestrategi på tværs af relevante ministerier.

Hvad ville vi så få ud af det?

Den samlede faktor for mange voksnes sociale og sundhedsmæssige problemer er traumatisering i barndommen og ungdommen. Hvis vi kan gå fra at symptombehandle til at se og reagere på det oprindelige traume, vil det blandt andet medføre mindre recidiv til stof- eller alkoholmisbrug, færre genindlæggelser i somatikken og psykiatrien og sjældnere tilbagefald til kriminell adfærd, ligesom det vil forebygge fremtidige overgreb mod børn.

En national strategi skal desuden indeholde synliggørende tiltag. Synlighed gør det muligt at række ud efter hjælp og forbygger derfor nye overgreb. Alt for mange tror, at de er helt alene med deres problemer og det skaber store problemer med ensomhed, isolation, social fobi o.a. Det er vigtigt at få brudt tabuet omkring senfølger af seksuelle overgreb, for når det bliver forsøgt tættet ihjel, vil der fortsat være voksne, der lider og børn der traumatiseres og må bære deres smerte alene i ensomhed. Krænkelser får plads, når der er tavshed og hemmeligholdelse.

Viden til fagpersoner

[Evaluering af de regionale](#)

[senfølgecentre](#), s. 19:

"Der er imidlertid brug for, at en lang række faggrupper, som kommer i berøring med incestramte, får en grundlæggende viden".

Eksempler

Vi har givet en lang række eksempler på den skade der kan ske i mødet med det sociale hjælpeapparat, i Spors [notat](#).

Behov for oplysning og kommunikation

[Evaluering af de regionale](#)

[senfølgecentre](#), s. 19:

"Der er imidlertid brug for at en lang række faggrupper, som kommer i berøring med incestramte [] får en grundlæggende viden om de forhold, der kendetegner gruppen".

<ul style="list-style-type: none"> • Nødvendigheden af differentierede tilbud til målgruppen <p>I dag, udgør de forskellige ordninger en labyrint, hvor det er vanskeligt at orientere sig om muligheder for hjælp. Selvom man har fundet ét af CSM Centrene, er det langt fra alle, der kan gøre brug af tilbuddet. Et eksempel er, at 43% af de behandlingssøgende, som var til visitationssamtale hos et af CSM Centrene, ikke blev visiteret til behandling. Det giver et meget godt billede af, hvor smalt det nuværende, målrettede behandlingstilbud er.</p> <p>Udfordringen med de geografiske afstande til de tre etablerede centre er ikke blevet håndteret, hvilket har afskåret mange, som ikke bor i København, Aarhus eller Odense, fra at gøre brug af tilbuddet.</p> <p>Mennesker rammes forskelligt af seksuelle overgreb og med forskellig styrke. Forsvars- og overlevelsestrategier er forskellige, ligesom menneskers grundlæggende personlighed er det. Derfor må hjælpetilbuddene være differentierede, da ikke alle kan nås fra den samme vinkel.</p> <p>Det er essentielt, at der er et tilbud klar, så snart en senfølgeramt endelig har samlet modet og rækker hånden ud efter hjælp. De fysiske, psykiske og sociale problemer, som voksne med senfølger oplever, udvikler sig og bliver værre i ventetiden.</p>	<p>Smalt tilbud i dag Rapporteringen fra senfølgecentre, s. 11 figur 5 viser, at de "svære" brugere ikke gør brug af tilbuddene. På s. 13 ses, at brugere uden erindringer ikke rummes: "Stort set alle personer i behandling (99 procent) huskede overgrebet helt (43 procent) eller delvist (55 procent)".</p> <p>Geografisk udfordring Rapporteringen fra senfølgecentre, s. 9/10: Størstedelen af personer i et behandlingsforløb var bosat i København, Aarhus eller Odense.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Inddragelse af Spor som brugerorganisation ved tilrettelæggelsen af indsatsen samt brugerinddragelse i fremtidige støtte- og behandlingstilbud. <p>Siden kommissoriet for CSM centrene blev offentliggjort, har Spor ønsket at blive inddraget. Først i processen hen mod etableringen af de tre centre og derefter ved fx at være repræsenteret i centrenes bestyrelse. Vi har foreslået brugerinddragelse for de enkelte centres brugere gennem etableringen af brugerpaneler.</p> <p>Behovet for brugerinddragelse har vi gjort opmærksom på over for departementet i Socialministeriet, socialministeren, evaluator og CSM centrene.</p> <p>Men svaret har hver gang været, at det ikke er ønsket fra politisk hold eller, at det ikke ville blive aktuelt. Derfor er vi nødt til at bede Jer om det, der ellers er ret åbenlyst: At der fremover skal sikres brugerinddragelse på området.</p>	<p>Evaluering af de regionale senfølgecentre, s. 20: Spor nævnes i forbindelse med etablering af fælles hovedbestyrelse.</p> <p>Effekter "Afdækning af viden om effekten af brugerindflydelse", SUS peger på:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevidsthed om egne behov 2. Ansvar og ejerskab 3. Initiativ og spontanitet 4. Arbejds miljø 5. Sociale relationer og netværk 6. Åbenhed og gennemsigtighed i organisationen 7. Anerkendelse af brugernes ressourcer

<ul style="list-style-type: none"> • Nordisk samarbejde omkring senfølger af seksuelle overgreb. <p>Vi ville gerne have fortalt mere om det nordiske samarbejde på senfølgeområdet men da tiden er sparsom, vil vi nøjes med at sige, at vi har store forhåbninger til Danmarks formandskab for Nordisk Råd 2016. Vi opfordrer til, at Danmark tager aktivt del i den fælles nordiske indsats på området og følger op med konkrete initiativer i Danmark.</p>	<p>Velfærdudv. forslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Styrke netværk - Lave en rapport om "Grønlandsmodellen" <p>bl.a. håndtering af geografiske udfordringer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Senfølger som Velfærdscenters ansvarsområde - Programudvikling sundheds- og socialomr. - udvikling af uddannelsesprogrammer - Forskning i senfølger
<ul style="list-style-type: none"> • Finansiering af Landsforeningen Spors virke. <p>Som I er bekendt med, sker der en markant udvikling på feltet både i Danmark og Norden. Vi mener, at vi som bruger- og interesseorganisation kan yde et vigtigt bidrag, som ingen andre kan.</p> <p>Men Spor er nødt til at have en basisfinansiering. Vi håber, at I kan se, at det er i Danmarks interesse at styrke en bruger- og interesseorganisation som Spor og at der skal findes en holdbar løsning for landsforeningens finansiering.</p> <p>I har fået Spors handlingsprogram tilsendt. Spor er den organisation som pt. laver klart mest kommunikationsarbejde. Vi har givet Jer nogle eksempler, på det vi har lavet, i de pakker der er blevet delt rundt.</p>	